

Carl Bildt: Minnesord till Gösta Bohman

Talare
Carl Bildt
Partiledare, Moderaterna

Datum
28 augusti 1997

Plats
Umeå

Vänner!

Det här är första gången på närmare fyra decennier som en moderat partistämman samlas utan att Gösta finns med oss.

Det är mycket som har sagts och skrivits om Gösta som politiker, som partiledare och som idédebattör under de veckor som har gått sedan han stilla somnade in, och jag tror att mera kommer att sägas framgent när historien skrivs om vad som var en viktig epok i vårt partis utveckling. Han var den gamle mannen som stod för den nya tiden och han var en central gestalt som partiledare, som riksdagsman och som statsråd och utan tvekan som en av efterkrigstidens ledande politiska gestalter i vårt Sverige.

Men vi minns honom också, kanske än mer, som personen, som vännen, som samtalspartnern och med- eller ibland motdebattör. Det var så vi kände honom, det var så vi respekterade honom och det var så vi tyckte om honom - vi som hade förmånen, inte minst, av att arbeta nära samman med honom, möta honom i alla de vardagliga sammanhang då strålkastarna var släckta och då mikrofonerna inte längre var på.

Det var den spontane Gösta. Han var rapp i tungan och snabb i omdömet. Det var en person som alltid hade en mening som han mycket sällan tvekade att framföra.

Det var den stridbare Gösta, tävlingsmänniskan som aldrig gav tappt när hans slogs för någonting som han trodde på mot det som han fruktade men aldrig egentligen kunde inse att han inte vann.

Det var den inspirerande Gösta. Han var chef för en medarbetarstab som var många decennier yngre, mindre erfarna än han själv, men som han alltid tog på

allvar, uppmuntrade och vägledde.

Det var den kreativa Gösta, som varje måndag kunde dåna in från Sundskär eller något skidspår någonstans i Stockholms närhet, sprängfylld med något brokigt sammansatta idéer om vad som borde göras, talas, skrivas eller sägas.

Det var den läsande Gösta, som alltid älskade att citera ur den moderna svenska skönlitteraturen och som alltid tyckte sig hitta stöd för sin uppfattning hos en Alf Ahlberg, en Lars Gustafsson, en Svante Foerster, som nästan alltid verkade vara på språng efter ett exemplar av Delblancs Trampa vatten med stora understrykningar, kraftiga marginalanteckningar som han ansåg att någon av hans medarbetare hade slarvat bort.

Det var den skrivande Gösta, som hyllade stenstilen som ideal, som heller inte drog sig för att smycka sina anföranden med favorituttrycken ”i det hänseendet” och ”jag upprepar”.

Det var den kriorättande Gösta, som kunde sitta nätterna igenom och skriva om motioner skrivna av andra, talutkast eller egna texter, arbeta om dem tre eller fyra eller fem gånger innan han själv var alldeles riktigt nöjd.

Det var den kritiske Gösta, som kunde vara nog så skoningslös och snabb i omdömet, men som var lika snar att visa den största generositet när det var motiverat.

Det var den kategoriske Gösta, som nästan alltid inledde sina påståenden med orden ”rätta mig om jag har fel”, men som inte riktigt förväntade sig att det skulle ske, därför att han ju inte hade fel.

Det var den skicklige debattören, folktalaren som hellre talade om förkunnelsen än om budskapen och som var den han var i talarstolar och i TV-studios och var det nu var, därför att han var just den han var - vid sidan av scenen och utanför studion.

Han var en person som trivdes i och tyckte om motvinden, älskade debatten och älskade dialogen. Han var en mästare i opposition i en tid då opposition verkligen behövdes och var nödvändig för att föra utvecklingen framåt.

I kretsen av moderatledare var Gösta unikt framgångsrikt. Inte minst därigenom att det han grundlade under sin tid som partiordförande kom att bli bestående långt efter det att han formellt avgått från den aktiva politiken.

Jag tror att det finns en förklaring till detta vid sidan av den uppenbara. Den uppenbara att han stod för frihetens och rättsstatens, den fria ekonomins idéer i en tid när detta behövdes mer än vad som hade varit fallet på lång tid. En förklaring som har att göra med Göstas förhållningssätt till politiken, ett förhållningssätt som är fundamentalt och nödvändigt i en demokrati.

Han såg aldrig partiet eller partierna som självändamål eller uppdraget som företrädare i Sveriges riksdag som ett uppdrag som alla andra. Det var att vara folkets företrädare och det var att vara nationens ansvarsbärare. Han såg utåt, när andra ibland tittade inåt. För honom var samhällskritiken och samhällsarbetet alltid det viktigaste - aldrig det inåtvända.

Han tog över 1970 ett sargat, splittrat och inåtvänt parti och lämnade över till sin efterträdare 1981 en enad, målmedveten och utåtriktad rörelse.

Jag tror att det är tre ord, som är viktiga för att förstå politikern Gösta Bohman.

Det ena är alldeles självklart engagemang. Han var aldrig likgiltig. Han var för eller han var emot. Därför var han så omtyckt av sina vänner och så respekterad - trots allt - av sina motståndare. Han bar inom sig en lidelse för individens frihet och för den enskildes rätt och han upphörde aldrig att driva debatten i dessa frågor.

Det andra ordet är konsekvens.

Kärnan i hans politiska budskap var kravet på just konsekvens och bristen i dessa hänseenden var det som han kritiserade mest hos sina företrädare. Han visade med visst eftertryck att framgång förutsätter styrkan att säga vad man står för och att stå för det man faktiskt har sagt.

Det tredje ordet är förankring.

För Gösta var närheten till vårt naturarv och kulturarv en livsnödvändighet. Han såg svenska folket som fortfarande i själ och hjärta ett folk av bönder, som

mitt i den moderna tidens, i elektronikens och rymdfärdernas epok alltjämt fann sin trygghet och sin förankring i närheten till skogen, jorden och havet.

Engagemang, konsekvens och förankring formade den Gösta som vi saknar och som vi hedrar. Vi lyser frid över hans minne med en tyst minut.

Taggar

1990-tal, 1997, Man, Minnestal, Moderaterna

URI

<https://www.svenskatal.se/tale/carl-bildt-minnesord-till-gosta-bohman>